

Cronenburgh

Loenen aan de Vecht

West 8/AWG Architecten

Cronenburgh

Loenen aan de Vecht, Nederland/
the Netherlands
Architect: masterplan West 8 urban
design & landscape architects;
diverse architecten/various
architects (gedocumenteerde deel/
documented part: AWG Architecten)

Locatie/Location: Cronenburgh
Opdrachtgever/Client: gemeente/
municipality Loenen a/d Vecht
Ontwerp/Design: 2001
Oplevering/Completion: 2009
Aantal woningen/Number of
dwellings: 112 (fase 1)
Plangebied/Plan area: 16.000 m²

Bronnen/Sources:

H. Harsema et al., *Landschaps-
architectuur en Stedenbouw in
Nederland 2010* (Wageningen:
Blauwdruk, 2010)
Interview met/with Edzo Bindels,
3 oktober/October 2011

Plantsoen aan de Lutgerslaan
Green along Lutgerslaan

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan Cronenburgh, een nieuwe uitbreidingswijk van het idyllisch aan de Vecht gelegen dorp Loenen.

In het plan naar ontwerp van West 8 is gezocht naar een sterke verbinding met het bestaande dorp en het open landschap. De monumentale entreelaan is gericht op de Vecht en een oude theekoepel aan de overzijde; andere straten bieden zichtlijnen op de kerktoren en het dorp of juist op het polderlandschap. Twee zorgvuldig ingerichte pleinen vormen de ankerpunten van de nieuwe wijk.

De karakteristieken van de oude bebouwing van Loenen was leidend bij de invulling van het plan. Het dorp bestaat uit individuele kavels met een bebouwing die zich kenmerkt door traditionele vormen en materialen. Grote en kleine woningen, rijk gedetailleerd of juist eenvoudig, tuinen, achtererven en schuren wisselen elkaar af. Samen met de gemeentelijke eis dat de helft van de bebouwing door particuliere opdrachtgevers moest worden gerealiseerd, leidde dit tot een bijzondere verkaveling waarbij vrijwel geen kavel of woning gelijk is.

Voor de 112 verschillende kavels werden de karakteristieken vooraf vastgelegd in de zogenaamde 'kavelpaspoorten'. Per kavel zijn het volume van de bebouwing (hoogte, breedte, kaprichting en nokhoogte), de positie, erfafscheiding en bijgebouwen benoemd. Samen vormden deze paspoorten een 'kavelatlas', waardoor potentiële zelfbouwers en ontwikkelaars precies wisten wat er op hun eigen kavel, maar ook daaromheen zou worden gerealiseerd. Binnen deze strenge bouwvoorschriften werd ook de typologie omschreven: iedere woning is gebaseerd op een verondersteld 'oertype' van het Hollandse huis: een eenduidig volume, met een individuele kap en eenvoudige gevels en detailleringen. Ondanks de strikte voorschriften en een stevige stedenbouwkundige regie bleek er opvallend veel vrijheid aanwezig om individuele invullingen te bedenken.

Voor de niet door particulieren opgedragen woningen heeft een aantal bureaus een 'familie' van huizen ontworpen, die over het gehele plan zijn verdeeld. De woningen van AWG architecten uit Antwerpen vormen de meest abstracte uitwerking binnen de randvoorwaarden. Verholten goten, in het metselwerk ingelaten hemelwaterafvoeren en op gelijke hoogte met de pannendaken opgetrokken kopgevels reduceren de gegeven envelop tot zijn meest primaire vorm. De vensters zijn opgenomen in de negge van stalen randen, met daarin stalen luiken. In gesloten toestand liggen de luiken vrijwel vlak in het metselwerk of stucwerk van de gevels. De geperforeerde bloempatronen in de luiken en voordeuren verwijzen naar de 'print'-architectuur van het afgelopen decennium en maken het ontwerp alsnog dateerbaar. De plattegronden worden bepaald door midden in de huizen geplaatste trappen, veelal half rond van vorm.

Veel van de in particulier opdrachtgeverschap gebouwde huizen contrasteren met deze 'familie'. Met hun kozijnen met roedeverdelingen, houten luiken en kroonlijsten beogen ze meer een imitatie dan een abstractie van het 'oertype'. (ak)

The finishing touches are currently being added to Cronenburgh, a new expansion development in the village of Loenen, which enjoys an idyllic situation on the River Vecht. The plan, designed by West 8, aims to create a strong connection with the existing village and the open landscape. The monumental access avenue is oriented towards the Vecht and an old, domed tea house on the opposite side of the river, while other streets provide sightlines to the church and the village, or conversely to the polder landscape. Two carefully appointed squares form the anchor points in the new development.

In designing the plan's specifics the West 8 architects took the character of Loenen's old buildings as their guide. The village consists of individual plots whose buildings are distinguished by traditional forms and materials, forming a patchwork of dwellings, large and small, some rich in detailing, others plainer and simpler in appearance, gardens, rear yards and sheds. This factor, together with the local authority's stipulation that half the new homes be built by private individuals, produced a unique parcellation in which virtually no plot or dwelling is the same.

The characteristics of the 112 different plots were established in advance in 'plot passports' that specified the volume of the building (height, width, roof orientation and ridge height), the position of the building, boundaries and secondary buildings per plot. Together these passports formed a 'plot atlas', allowing prospective self-builders and developers to know exactly what would be built on their own plots, and surrounding plots as well. The typology allowed within these strict building regulations was also described: each dwelling is based on a presumed 'archetype' of a Dutch house, comprising an unambiguous volume with an individual roof and simple façades and detailing. Despite the strict regulations and robust planning supervision, a remarkable amount of freedom remained for conceiving individual designs.

A number of architecture firms designed a 'family' of houses, distributed throughout the plan, for the dwellings that were not built by private individuals. The dwellings produced by AWG architects of Antwerp constitute the most abstract interpretation of the specifications permitted within the boundary conditions. Concealed gutters, drainpipes set into the brickwork and raised end elevations level with the tiled roofs reduce the given envelope to its most primary form. The windows are set in steel reveals containing steel shutters. When closed, the shutters lie virtually flush with the brick or plaster surfaces of the façades. The perforated flower patterns in the shutters and front doors refer to the 'print' architecture of the past decade, thereby dating the design. The floor plans are determined by the generally semi-circular staircases, positioned in the centre of the dwellings.

Many of the homes built by private individuals contrast considerably with this 'family', for in their use of muntin windows, wooden shutters and cornicing, they appear imitations rather than abstractions of the 'archetype'. (ak)

- 1 Batsertlaan
- 2 Jan de Beijerhof
- 3 Stockstraat
- 4 Stoopendaalweg
- 5 Lutgerslaan
- 6 Zegelaarweg

Jan de Beijerhof

Steeg Zegelaarweg
Zegelaarweg alley

Zegelaarweg

Batsertlaan met torenwoning
Bastertlaan with tower dwelling

Hoek Jan de Beijerhof/Storckstraat
Corner of Jan de Beijerhof/Storckstraat

Stoependaalweg

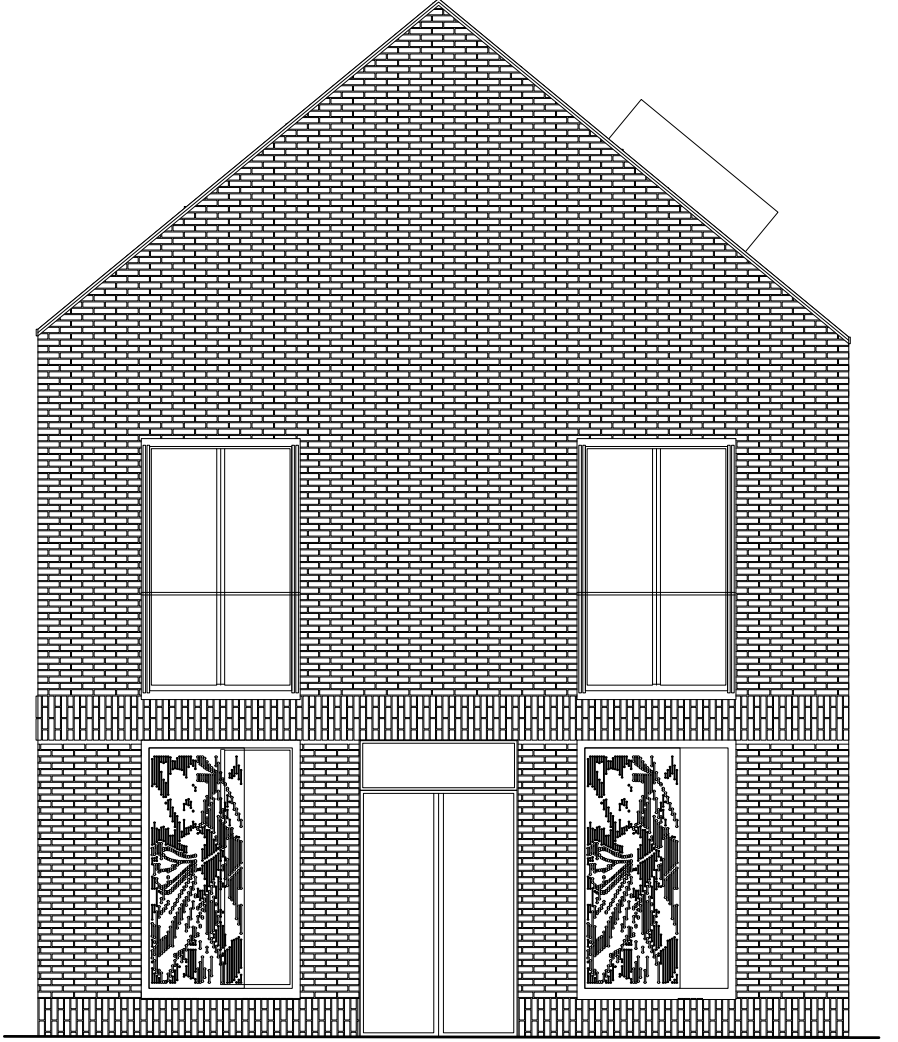
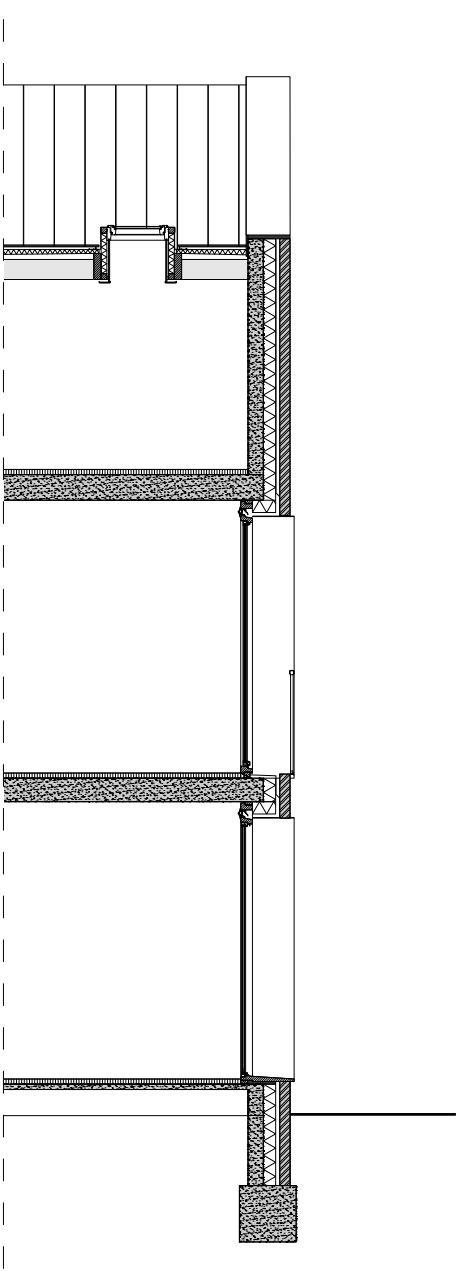

storckstraat

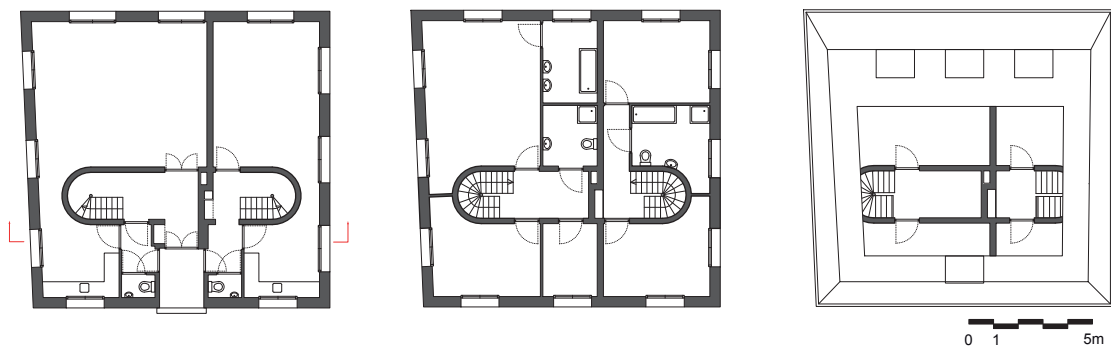
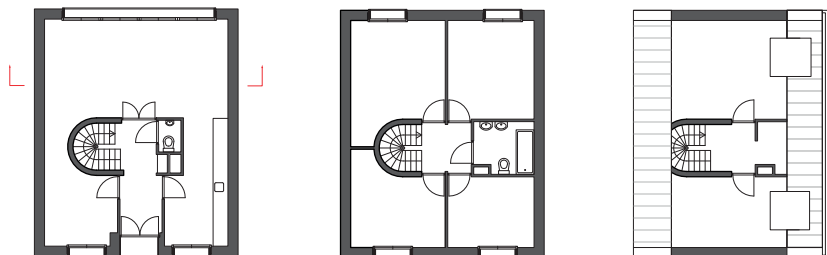
jan de beijerhof

stopendaelweg

0 1m

**Hoek Stoopendaalweg/
Lutgerslaan**
Corner of Stoopendaalweg/
Lutgerslaan

Groene achterzijde Lutgerslaan
Green rear side of Lutgerslaan

Zegelaarweg

